

rašinu: „Ljubi oče starašina! prosim Te, daj Ti meni, kar sam nimaš.“ Zdaj že vejo svatje, da ga za slovo prosi. Na to vstane hišni ali nevestni starašina, pokliče vkup celo tovaršijo in začne slovo od njih jemati, po navadi tako: „Veselo nam je tukaj biti; al vendar našega ostanjka tukaj ni; zato vas zahvalim, oče in mati, za vse dobro, kar ste meni no tem mojim skazali; zahvalim tudi vas, pošteni svatje, da ste me tak lepo ubogali, no da smo bili svete dobre volje. Pa tudi, ljuba nevesta ali pa že zdaj zakonska žena, bi rada vzela slovo od svojih ljubih starišev, pa ker je ona žalostna, bom jez namesti nje govoril. Srečno, srečno, ljubi oče no mati, zdaj vas moram z žalostjo zapustiti; lepo vas zahvalim za dobrote, ktere ste meni skazali; le ostanite še za naprej moji ljubi in dobri starši. Srečno bratje no sestre, sosedi no sosede in vsi znanci: odpustite mi, če sem se vam kaj zamerila. Podajte, ljubi moji, svoje roke nevesti na njeno rajžo, ker ona bo zdaj zapustila očetovo hišo no se bo podala poleg svojega moža. Ti pa, ljuba nevesta, Ti boš našla tam tudi stariše; le lepo njih spoštuj kakor lastne svoje stariše; le bodi Ti, mlada žena, tihi zemlji podobna; kakor je zemlja tiha, pa brez vsega hrupa redi ljudi, živinico in celo naturo: tak bodi tudi Ti tiha soseda, pridna žena, dobrotljiva mati no dobra pomočnica revnih.

Pa tudi Ti, ženin, bodi zlatemu soncu podoben; kakor ajisto zarano ustane, ne dá se vstaviti vetrovom in če črni oblaki nad-nj pridejo, še lepše se iz njih prikaže, tako bodi Ti tudi priden gospodar, če bojo križi no težave čez Te prišli; le v Božjo voljo se podaj in vse boš premagal. Lepo se zastopi s svojo ženoj, s stariši in sosedi; Boga nikar ne pozabita, tako Bog tudi vaji ne bo pozabil. Ljuba nevesta! zdaj Te bo zapustila tudi Tvoja vodila; al jez Ti drugo vodilo priporočim: samo ljubo Marijo Devico; ona Te naj varuje in vodi noter do smerti. Zdaj bomo pa še pili na čast sv. Janezu, ker on je bil tovarš našega Jezusa Kristusa; da bi pač tudi mi toli o vredni bili, da bi tudi On naš tovarš bil noter do groba. Poslednjič vam pa vošim vsem skup večno izveličanje, da bi se enkrat v nebesih veselili pri Bogu očetu, sinu in sv. duhu. Amen.“

Potem zapojejo pesem od sv. Janeza, tako-le:

„Zdaj bomo pa pili Šentjanžovec (za srečno rajžico, za itd.)“

Poprej ko se bom na pot podal,
Kakšnega tovarša si bom zbral? (se poje dvakrat)
Jezusa bom kušnil no objel,
Njega si bom za tovarša vzel, (dvakrat)
Jezus je majhen pa je svet,
V rokah derži ves voljni svet.
Zdaj ga bomo pili vsak en glaž,
Da bode Jezus naš tovarš!
Na zdravje nas, na zdravje vas,
Na zdravje teh, k' so poleg nas,
Kter pa ne bo tega glaža spil,
Pa škoda, da je na sveti živ!
Živ, živ, živ,
Pa škoda, da je na tem svetu živ!

Potem se podá ženin z nevesto na svoj dom. Nevestni svatje pa še ostanejo in so še židane volje.

Ko blizo ženinove hiše pridejo, že mati ženinova naproti prinese bokal vina, kruha, masla, prediva in pa dva ključa. Nevesta ima plajš ogernjen in pa klobuk na glavi, da jo ljudje hitro spoznati ne morejo. Na to vzeme nevesta od svoje stare te reči v roke, nese v hišo in postavi na mizo, potem poklekne pred Božjo martro in moli, da bi nji Bog dal srečo itd. Potem mora iti v kuhinjo, v hlev in po vseh shrambah, pa mora zmiraj moliti. Zdajci pa nekaj dnarja razdeli po hiši, očetu dá eno krono, materi pa tudi eno, vsem drugim domačim pa po dvajsetici ali desetici itd.

Zdaj sedejo za mizo in se še enkrat dobra volja prične, kakor je bilo na nevestnem domu z zdravicami itd.

Ko je gostija končana, gre vsak na svoj dom; al v nedeljo pridejo na nevestni dom vsi vdrugič skup v gostovanje, in jejo in pijejo do terde noči. Take gostije košajo

od 50 do 200 goldinarjev. Ženin in nevesta morata čisto novo oblečena biti; pušeljcev mora nevesta kupiti za ženina, za oba starašinata in za deverja, pa tudi mora vsakemu še poleg pušelja en robec dati; to vse morajo nevestni stariši plačati.

Prežavcev ni pri nas čisto nič. Se nameri, da pridejo kaki otroci nevesto gledat; pa toti grejo le v hišo za peč, kjer dobijo kruha in mesa.

Če se nevesta iz fare omoži, gré mežnar s tanirjem okoli in prosi, naj mu svatje kaj dajo, drugač bo nevesto v cerkev zaperl; in tako si nabere precej dnarcev.

Govori se na gostii — se vé — da še veliko več. Posebno mora starašina veliko kremljati, da so svatje zmiraj dobre volje; al to se vse popisati ne more, ker se po različnih okoljstvah različno govori.

Ženin, starašina in svatje imajo vsi pušeljce na klobukih, in pa plajše ogernjene. V hiši za mizo imajo pa zelene kapice (medičarske kapice) na glavi, al pri vsaki zdravici se morejo odkriti. Obleka njih pa je: suknjena črna kamižola, irhače (irhaste hlače), iz rudečega sukna lajbelc (mala kamižola) in pa črne škornje. Ženske pa imajo bele janke (kiklje), črne prednike (Schürze) in rudeče robce okoli vrata. Nevesta ima v nekterih krajih veliko avbo vso ovenčano, na nji pa majhen venec, kateri se zmiraj trese. V drugih krajih imajo pa le rudeč in bel venec na glavi kakor družice.

Hiše imajo vse z beršlinom okinčane. — Kar se na mizo prinese in ne pojé, ostane vse na nji, tako, da nazadnje je že miza tako polna, da nimajo kam kupic postaviti. Kadar pa svatje domú grejo, se jim kruha in mesa na pot dá, da polne rute domú prinesejo. Janez Žurman.

Slovanski popotnik.

* Gospod Kočevar Žavčanin, c. kr. vradnik hor. slav. računarstva v Zagrebu, je sklenil izdati historično povest pod naslovom: „Mlinarjev Janez, slovenski junak ali uplemenitenje Teharčanov“, ktere odlomek je bil v lanskim „Novicah“ za pokušnjo natisnjen. Vsi naši bravci so mično povestico radostno brali; tedaj se e že sama s tem najbolj priporočila; ni tedaj dvombe, da se bo oglasilo obilno naročnikov. Kakor hitro jih bo 300 skupaj, se bode pričel natis novéle. Cena ji je tudi tako nizko postavljena, da bo vsak lahko segel po nji; veljala bo knjižica 60 novih ali pa 36 starih krajc.; dnar se bo pa še le po prejemu delca gosp. izdatelju poslal. Na 10 naročenih knjižic se bo enajsta naverгла. — Naročila v frankiranih pismih prejema tudi vredništvo „Novic“.

* Drugi zvezek gosp. Kukuljevičevega „Slovnika umetnikov jugoslavenskih“, v katerem se popisuje življenje umetnikov jugoslavenskih starega in novega časa, je prišel na svetlo. Tudi ta zvezek se marljivo obrača na umetnike slovenske, kjer nahajamo v njem mnogo (16) krajih ali daljih življenjopisov naših ljudi. V oglasu 2. zvezka po pravici toži slavni gosp. izdatelj, da knjižna prodaja je v naših pokrajinah še zmiraj žalibog! tako slabo uredjena; zato naj vsaki, kdor ovo delo dobiti želi, se naravnost do samega izdatelja v Zagreb oberne in za perva dva zvezka pošlje 1 fl. srebra ali 1 fl. 5 krajc. nov. dn., zraven pa tudi še 30 krajc. srebra, kateri veljajo za plačilo poslednjega vezka in za zavezo, da bo naročnik vzel celo delo.

Dopisi.

Iz Gradca 24. jan. Vse jetnike, ki so bili v „Karla-u“ zaperti, so vsled višjega povelja, da se prostor naredi za jetnike iz južnih dežel, prepeljali po železnici v Berno. Ali bodo v „Spielbergu“ ostali ali jih še dalje v česke jetnišnice tirali, še ni znano.